

FIȘA

raportului de activitate în anul 2014 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele: **acad. Vitalie POSTOLATI**

II. Activitatea științifică

Conducător al programului de stat, proiectelor din cadrul programelor de stat, proiectelor de cercetări proiectelor bilaterale, internaționale.
Sef de laborator. Executant responsabil a proiectului de cercetări fundamentale:
11.817.06.01F. Modele, metode de calcul și analiză întru promovarea dezvoltării durabile a complexului energetic și sporirii securității energetice.
Contract. Analiza sistemelor centralizate de asigurare cu energie termică și aprecierea principiilor de maximă eficacitate prin cheltuielile minimale la producerea energiei electrice și termice de către CET-1. Conducător științific

III. *Rezultatele științifice principale*

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate (capitole)	2
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 1	
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-1,0	
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,1	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țară	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în culegeri	2
Participarea la foruri științifice	8
<i>Activitatea inovațională</i>	
Numărul de cereri prezentate	2
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)*

S-a propus:

- O abordare nouă privind analiza și formarea bazei de date a energiei, reieșind din noua formulare a problemei - optimizarea investițiilor în ramură după criteriul sporirii nivelului securității energetice.

S-a elaborat:

- Modelul matematic al rețelelor cu tensiunea 0,4-110 kV la racordarea surselor de generare (0,4-10 kV), ce includ LEA de tip LEDA 110 kV.
- Metoda de calcul a parametrilor LEA de tip LEDA în regim de sarcină și la reglarea unghiului decalajului de fază ce permite determinarea nu numai a regimului curent, dar și a mărimilor necesare pentru ajustarea sistemelor de protecție a acestor tip de linii.

S-a demonstrat:

- Efectul de diminuare a pierderilor în rețele prin modelarea regimului rețelelor cu linii LEDA 110 kV la punerea în funcțiune a 5 centralele de generare distribuită (Soroca, Comrat, Taraclia).

S-a stabilit:

- Îmbunătățirea securității energetice (trecerea în zona normală după criteriul asigurării nivelului dorit al securității energetice) necesită investiții, care din punct de vedere energetic sunt echivalente cu costul punerii în funcțiune a 600-700 MW capacitate proprie de generare.
- Reglarea decalajului de fază a fazorilor de tensiune în LEA 330 kV CERSM-Chișinău în intervalul ∓ 45 grade electrice asigură reglarea puterii fluxului de putere de la 100 MW până la 800 MW.

- Subsistemele de automată (total 12 subsisteme) au impact diferit asupra nivelului stabilității statice și dinamice în dependență de starea stemului electroenergetic. Subsistemele de automată au o extindere (impact) ce depășește hotarul republicii la funcționarea în paralel cu sistemul energetic al Ucrainei; condiția critică care conduce la deconectarea automată a sistemelor electroenergetic ale Moldovei și Ucrainei este determinată de durata mersului asincron care se stimează la nivel de 4,5 s.

S-au formulat:

- Recomandări privind excluderea căderii sistemului electroenergetic național, care constau: a) necesitatea de a construi al doilea circuit LEA 330 kV pe porțiunea Chișinău-Strășeni-Bălți-CHE Dnestrovsk; b) necesitatea de sporire a capacităților proprii de generare până la nivelul de balansare a consumului propriu.
- Criterii către subsistemele de automată pentru regimul staționar de funcționare a sistemului electroenergetic care constau în menținerea: a) în limitele prescrise a parametrilor de calitate a energiei electrice și termice; b) valorii tensiunii în nodurile sistemului electroenergetic; c) frecvenții curentului alternativ; d) valorii admisibile a coeficientului de distorsiune a curentului și tensiunii la sursele de generare și în nodurile sistemului electroenergetic; gradului de poluare a sistemului din partea consumatorilor pentru cazul rețelelor de tip „smart grid”; perturbațiile în funcție de caracteristicile proceselor tranzitorii se clasifică în total în 4 grupe. Stabilitatea statică a sistemului electroenergetic este influențată cel mai puternic de 7 subsisteme de automată, iar stabilitatea dinamică depinde de toate subsistemele de automată utilizate în prezent.

Inovația rezultatelor

S-au depus cereri de eliberare a brevetelor 2.

Beneficiari ai rezultatelor cercetărilor:

Ministerul Economiei a Republicii Moldova

Ministerul Mediului a Republicii Moldova.

Agenția pentru Eficiență Energetică

Agenția pentru Reglementare în Energetică

Întreprinderi din sectorul energetic : CET-1, CET-2, IS MOLDELECTRICA

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	

VI. *Activitatea managerială*

Seful Laboratorului linii electrice dirijate.

Conducător al lucrării de cercetare științifică „Elaborarea, adaptarea, perfecționarea schemelor echivalente și modelelor matematice, algoritmilor și procedeele de calcul a regimurilor și proceselor în sistemul electroenergetic”.

Conducător științific și executant al Contractului cu CET-1 „*Analiza sistemelor centralizate de asigurare cu energie termică și aprecierea principiilor de maximă eficacitate prin cheltuielile minimale la producerea energiei electrice și termice de către CET-1*”

VII. *Informații generale*

Premii, medalii, titluri etc.

VIII. *Alte activități*

Președinte al Comisiei de stat privind susținerea tezelor de licență la Universitatea de Stat din Transnistria în numele T.G. Șevcenco

Semnătura